

[Poul Møller.]

sin møntværdi under en forventning om konjunkturbedring og bedre afsætningsmuligheder. Men England devaluerede, vil man vel sige fra regeringspartiets side. Men se, bortset fra Irland har det jo ikke tvunget andre af Englands handelspartnere til at følge det engelske eksempel. Danmark og Irland er jo trods alt ikke de eneste lande, der afsætter betydelige kvanta af varer til det britiske marked. Vi ved, at der er andre, der gør det, og de har ikke fundet sig tilskyndet til at nedskære deres møntværdi, og vi må vel også rent faktisk sige, at hvis de havde det, så ville den britiske devaluering af pundet være ret så formålsløs. Hvis den britiske økonomi skal rettes op, hvad jo bl. a. den svenske finansminister har peget på, så må den britiske beslutning stå så isoleret som gørligt.

Men tilbage er naturligvis, at England har en betydning for Danmark. Det er gjort op for os under de forhandlinger, vi førte i går, at under de første tre kvartaler af 1967 androg Danmarks eksport til de lande, der devaluerer, 3 milliarder kr.; mens den androg 9½ milliarder til de lande, der ikke devaluerer. Man kan altså se her i disse tre kvartaler, at det kun er 1/3 eller 1/4 af den samlede eksport, der går til Storbritannien. Ser vi på det med hensyntagen til, hvor vi får vores varer fra, så har Danmark i disse tre kvartaler, der her er tale om, fået 15 pct. af sine varer fra de lande, der devaluerer, og 85 pct. fra lande, der ikke devaluerer, eller hvis man regner det ud på årsbasis på grundlag af disse 3 kvartaler, får vi for 17-18 milliarder kr. varer fra de lande, der ikke devaluerer. Det er disse 17-18 milliarder kr.s varer, som vi nu skal fordyre med omkring 8 pct. Rent umiddelbart finder denne fordyrelse jo sted i kraft af vor egen beslutning. Det er muligt, at tallet mindskes noget, hvis importørerne på grund af det, der er foregået, i højere grad vælger at købe deres varer i Storbri-

tannien i stedet for på de markeder, man er vant til at handle med. Men man skal næppe vente alt for store udsving i den retning. Det vil sige, at vi må regne med at skulle betale op mod 1.500 mill.kr., 1½ milliard kr., mere for det samme kvantum varer til Danmark i kraft af vor egen beslutning. Hvilke følger får så det? Det får naturligvis den følge, at når vi skal betale 1½ milliard kr. mere for de samme varer, så indleder man en ny dyrtidsbølge, prisstigninger og en dermed følgende reallønsnedgang.

Kan dette forhold nu afbødes? Jeg vurderer ganske åbent og ærligt regeringens bestræbelser sådan, at man i det, jeg synes statsministeren har lagt op til, gør forsøg på at afbøde dette forhold. Men så er det, at den næste gene ved kronesænkningen viser sig: at den kun kan afbødes ved at indføre restriktioner og kontrolforanstaltninger og ved at gøre økonomien mindre fri, end man er vant til det.

Vi har jo set det i det lovforslag, der her foreligger til første behandling. Indholdet i det lovforslag er, at man af hensyn til den beslutning, man har truffet, er nødt til nu at skærpe hele avancekontrollen. Mange spørgsmål melder sig i den forbindelse. Man har prøvet før med et absolut avancestop, og man har altid set, at det har været overordentlig vanskeligt at praktisere, at det næsten kun kan praktiseres på anmeldelser. Der ligger i øjeblikket ret betydelige lagre rundt omkring. Der købes fra i dag eller i morgen lagre ind til de nye priser; man skal hele tiden være opmærksom på, hver gang en vare sælges i en butik, om denne vare stammer fra tiden før 18. november eller den stammer fra tiden efter 18. november. Det vil være meget svært at kunne bevise det, for jeg går ud fra, at selvfølgelig må de nye importpriser lægges til grund, at altså det, der er tale om, er et avancestop, som lovforslaget siger, og som handelsministeren også sagde, og ikke, som det står i nogle morgenaviser, et prisstop. Et prisstops gennemførelse på et tidspunkt, hvor man ved sin egen beslut-